

Respons

Ungarn: Aldersvurderinger i asylsaker

- Hvorfor er aldersvurdering aktuelt?
- Hva sier loven om bruk av aldersvurdering?
- Hvordan foretas aldersvurdering?
- I hvilken grad brukes aldersvurdering?

Bakgrunn (antall asylsøkere)

Fram til 2012 var det bare et fåtall tusen asylsøkere per år i Ungarn. Deretter var det en dramatisk økning i ankomstene. Det toppet seg i 2015 med i alt vel 390 000 migranter/flyktninger, hvorav omtrent 177 000 ble registrert som asylsøkere. Av disse var ca. 31 000 under 14 år, mens ca. 15 000 var registrert som 14-17 år (UNHCR 2015; Eurostat 2016). Utlendingsmyndighetene kom under et betydelig press, og det ble iverksatt en rekke tiltak for å kunne hurtigbehandle et stort antall saker. Fra midten av oktober 2015 har ankomsttallene igjen «normalisert» seg. I februar 2016 var det en viss stigning. Da kom det ca. 2400 migranter/flyktninger til Ungarn, av disse ble 65 registrert som under 18 år, og av disse igjen 20 som enslige mindreårige (FRA 2016c, s. 53).

Hvorfor aldersvurdering?

Noen ganger kan det oppstå tvil om en asylsøker er over eller under 18 år. Noen søkere husker ikke eller vet ikke når de er født. I andre tilfeller er det kanskje mistanke om at søker lyver om sin alder.

Om en asylsøker er mindreårig eller ikke har betydning for en rekke forhold i asylsaksprosedyren. For eksempel skal ikke en enslig mindreårig bli plassert på et interneringssenter, men i eget barnehjem. Familier med barn under 18 år kan ikke holdes lenger enn 30 dager i asylinternering (*asylum detention*), mens grensen ellers er seks måneder (Pollet & Mouzourakis 2015, s. 24-25). Dersom en enslig person blir identifisert som mindreårig, utsettes den videre politiprosedyren og det blir oppnevnt en verge. Enslige mindreårige under 14 år kan ikke på egenhånd søke asyl (EASO 2015, s. 15).

Aldersfastsettelse er et problematisk område (Matevžič, Iván, Bakonyi & Pardavi 2015, s. 62). Hungarian Helsinki Committee (HHC 2014, s. 12) hevder at enslige mindreårige har blitt internert fordi de feilaktig har blitt vurdert som voksne. I slutten av oktober 2015 intervjuet Human Rights Watch (HRW 2015, s. 7) ni ungdommer i to asylinterneringssentre (*asylum detention facilities*), som sa de var mellom 14 og 17 år gamle. HRW var av den oppfatning at ungdommens utseende «strongly suggested that they were under 18».¹ Ledelsen på sentrene hevdet på sin side at det ikke var enslig mindreårig der.

Hvem kan be om aldersvurdering?

Det er politiet og/eller OIN (Office of Immigration and Nationality)² som kan be om en aldersvurdering av en asylsøker. HHC (2014, s. 12) skriver at dersom en politilege har vurdert en søkers alder som over 18 år, skal OIN be om en ny og mer detaljert undersøkelse dersom de er i tvil om søkers alder. Dersom OIN ikke er i tvil, har søker rett til å be om en ny undersøkelse, men denne må bekostes av søker selv. Prisen er minst 100 Euro.

Ingen spesiell identifiseringsmekanisme

I henhold til en landrapport om Ungarn fra Asylum Information Database (AIDA), er det ikke noen spesiell identifiseringsmekanisme (*identification mechanism*) eller enhetlig standard for å avgjøre alderen til en mulig mindreårig. Det gjelder enten initiativet kommer fra politiet eller OIN. Politiet har utarbeidet en sjekklister som leger skal følge når det er politiet som tar initiativet, men lista er ikke bindende. Lista, som ble publisert i 2014, trekker ikke inn psyko-sosiale eller interkulturelle forhold (Matevžič et al. 2015, s. 40-41).

Hva sier loven?

Asyllovens § 44 (1) (2007) sier at en aldersvurdering kan foretas av en medisinsk ekspert dersom det er tvil om søkers alder. Søker eller dennes verge må gi sitt samtykke til en slik vurdering.³ Dersom søker skulle nekte å gå med på en aldersvurdering, vil dette i seg selv ikke kunne være en grunn til å avslå søknaden (Asyllovens § 44 (2) 2007).

AIDA-rapporten (Matevžič et al. 2015, s. 40) hevder at hvorvidt det foretas en aldersvurdering eller ikke, framstår som vilkårlig. Saksbehandler i OIN har ikke plikt til å informere søker om grunnene til at vedkommende ønsker en aldersvurdering i det konkrete tilfellet. Dersom det bestrides at en person er mindreårig, og det blir igangsatt en aldersvurdering, vil den videre asylprosedyren utsettes til aldersprosedyren er ferdig (EMN 2014, s. 12).

¹ HRW (2015, s. 7) hadde derimot ikke møtt noen på interneringssentrene (*immigration detention facilities*) som hevdet at de var enslig mindreårig.

² OIN tilsvarende det norske UDI. På ungarsk heter den statlige etaten Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal.

³ Asyllovens § 44 (1) lyder: *If any doubt emerges concerning the minor status of a person seeking recognition who claims to be a minor, a medical expert examination may be initiated for the determination of his/her age. The examination may only be performed with the consent of the person seeking recognition, or if the person seeking recognition is in a state which does not permit the issuance of a declaration, with that of his/her representative by law or guardian for the case.*

Hvordan foretas aldersvurderingen?

Når det er politiet som tar initiativet til en aldersvurdering, skjer det i så fall i den innledende fasen i immigrasjonsprosedyren. Metoden som brukes er ren observasjon av den anholdtes fysiske kjennetegn, som vekt, høyde osv. (Matevžič et al. 2015, s. 40).

Når OIN ber om en aldersvurdering, brukes det som regel en radiolog som analyserer røntgenbilder av søkers kragebein eller håndledd. Undersøkelsen foretas i samsvar med den såkalte Greulich-Pyle metoden. Det er som regel ikke noe direkte møte mellom radiologen og søkeren. Unntaksvis ber OIN om en uttalelse fra en tannlege. OIN trekker ikke inn psyko-sosiale forhold i vurderingen (Matevžič et al. 2015, s. 40; EMN 2014, s. 5). Noen ganger tas det også røntgenbilder av bekken og tenner (FRA 2016c, s. 57).

Konklusjonen i aldersvurderingen

En aldersvurdering konkluderer som regel ikke med en nøyaktig angivelse av en persons alder. Noen ganger konkluderes det med at personen er over eller eventuelt under 18 år, andre ganger opereres det med en feilmargen på minst to år, for eksempel 17-19 år, eller 16-18 år. Dersom det er tvil om alderen, vil dette vanligvis komme søkeren til gode (Matevžič et al. 2015, s. 41). Dersom ekspertene konkluderer med at en person mest sannsynlig er rundt 18-19 år gammel, vil immigrasjonsmyndighetene behandle vedkommende som et barn (FRA 2016c, s. 57).⁴

Klagemulighet

Det er ingen direkte klageadgang på en beslutning om aldersfastsettelsen. Beslutningen kan bare bestrides i forbindelse med en klage på et avslag på asylsøknaden i førsteinstans. AIDA (Matevžič et al. 2015, s. 41) mener i sin rapport som er utgitt i november 2015, at dette ikke er godt nok (*effective*), fordi det i praksis tar mange måneder fra et avslag til saken blir behandlet i klageorganet.

I hvilken grad brukes aldersvurdering?

Loven sier altså at aldersvurdering skal brukes ved tvil om en asylsøkers alder, om en person er mindreårig eller ikke. Det er naturligvis ikke nødvendig at en vurdering skal gjøres i alle saker. Migrationsverket (2015, s. 6), i sin rapport fra september 2015, sier generelt om bruken overfor enslige mindreårige at «Åldersutredningar för att fastställa ålder genomförs normalt inte».

I hvilken grad det foretas aldersvurderinger kan synes å ha sammenheng med graden av tilstrømning. Særlig utover i 2015 mottok Ungarn et svært høyt antall asylsøkere. AIDA (Matevžič et al. 2015, s. 40) viser til HHC, som hevder at OIN ikke lenger ber om en ny aldersvurdering (per utgivelse av rapporten i november 2015). OIN legger bare til grunn aldersvurderingen basert på fysiske kjennetegn, gjort etter anmodning fra politiet.

På bakgrunn av informasjon fra Hungarian Helsinki Committee (HHC), skriver FRA (2016a, s. 42) i sin rapport for perioden 23. november – 31. desember 2015:

⁴ Kilden henviser her til OIN.

Civil society organisations [...] experienced that age assessment was not carried out in all cases, and this practice resulted in the placement of some unaccompanied children in detention centres [...].

Poenget for de sivile organisasjonene, herunder HHC, er antakelig at det finnes tvilstilfeller der de mener at den objektive realiteten er at personen er mindreårig, men at det likevel ikke foretas en aldersvurdering.⁵

Fra 2016 kan det se ut som situasjonen har endret seg. Asyltilstrømningen er nå kraftig redusert, og det foretas igjen aldersvurderinger i tvilstilfeller. FRA (2016b, s. 45), basert på informasjon fra HHC, skriver for perioden januar 2016 at:

Civil society organisations [...] did not experience any cases of the authorities neglecting their duty to carry out age assessment. Therefore, civil society organisations believe that the practice described in the December report (not carrying out age assessment properly and systematically) has stopped, and unaccompanied children are no longer put in asylum detention instead of being transferred to a children's home.

Inntrykket av at aldersvurderinger normalt sett foretas i tvilstilfeller, forsterkes av den siste rapporten fra FRA (2016c, s. 57), som dekker februar 2016. Der heter det blant annet at aldersvurdering blir igangsatt også i de tilfellene der søker selv ønsker å bli betraktet som voksen.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

⁵ Kilden legger for øvrig til at myndighetene i de fleste tilfeller flyttet de mindreårige bort fra interneringssentrene etter at organisasjonene hadde påpekt forholdet.

Referanser

Skriftlige kilder

- [Asylloven] (2007). *Act LXXX of 2007 on Asylum*. Tilgjengelig via Hungarian Helsinki Committee http://helsinki.hu/wp-content/uploads/Asylum_Act_updated_14-September2015.pdf [lastet ned 13. april 2015]
- EASO, dvs. European Asylum Support Office (2015, 18. mai). *Description of the Hungarian asylum system*. Valletta: EASO. Tilgjengelig fra <https://easo.europa.eu/wp-content/uploads/Description-of-the-Hungarian-asylum-system-18-May-final.pdf> [lastet ned 31. mars 2016]
- EMN, dvs. European Migration Network (2014). *Policies, Practices and Data on Unaccompanied Minors in 2014. Hungary*. Brussel: EMN. Tilgjengelig fra http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/unaccompanied-minors/13a_hungary_unaccompanied_minors_en.pdf [lastet ned 5. april 2016]
- Eurostat (2016, 18. mars). *Asylum and first time asylum applicants by citizenship, age and sex Annual aggregated data (rounded)*. Luxembourg: Eurostat. Tilgjengelig fra <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do> [lastet ned 7. april 2016]
- FRA, dvs. European Union Agency for Fundamental Rights (2016a, 6. januar). *Monthly data collection on the current migration situation in the EU. December 2015 monthly report*. Brussel: FRA. Tilgjengelig fra http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-monthly-compilation-com-update-1_en.pdf [lastet ned 13. april 2016]
- FRA (2016b, 17. februar). *Monthly data collection on the current migration situation in the EU. January 2016 Monthly Report*. Brussel: FRA. Tilgjengelig fra http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-monthly-compilation-com-update-2_en_0.pdf [lastet ned 29. mars 2016]
- FRA (2016c, 23. mars). *Monthly data collection on the current migration situation in the EU. February 2016 monthly report*. Brussel: FRA. Tilgjengelig fra http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-monthly-compilation-com-update-3_en.pdf [lastet ned 31. mars 2016]
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2015, 1. desember). *Hungary: Locked Up for Seeking Asylum*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2015/12/01/hungary-locked-seeking-asylum> [lastet ned 13. april 2016]
- HHC, dvs. Hungarian Helsinki Committee (2014, mai). *Information Note on Asylum-Seekers in Detention and in Dublin Procedures in Hungary*. Budapest: Hungarian Helsinki Committee. Tilgjengelig fra <http://helsinki.hu/wp-content/uploads/HHC-Hungary-info-update-May-2014.pdf> [lastet ned 11. april 2016]
- Matevžič, G., Iván, J., Bakonyi, A. & Guylai, G. (2015, 1. november). *Country Report: Hungary*. Brussel: AIDA. Tilgjengelig fra http://www.asylumineurope.org/sites/default/files/report-download/aida_hu_update.iv_0.pdf [lastet ned 13. april 2016]
- Migrationsverket (2015, 29. september). *Rapport från besök i Ungern 24-25 september 2015*. Solna: Migrationsverket.
Rapporten er tilgjengelig i Landdatabasen.
- Pollet, K. & Mouzourakis, M. (2015, 1. oktober). *Crossing Boundaries. The new asylum procedure at the border and restrictions to accessing protection in Hungary*. Brussel: ECRE & AIDA. Tilgjengelig fra <http://ecre.org/component/downloads/downloads/1056> [lastet ned 21. mars 2016]
- UNHCR (2015, 31. desember). *Europe's Refugee Emergency Response. Update #16 18 – 31 December 2015*. Genève: UNHCR. Tilgjengelig fra <https://data.unhcr.org/mediterranean/documents.php?page=5&view=grid&Search=%23%23&Type%5B%5D=2> [lastet ned 11. april 2016]

Respons Ungarn: Aldersvurderinger i asylsaker

© Landinfo 2016

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.